

stichting
Zenobia الزبيرة

JAARVERSLAG 2020

Inhoudsopgave

1. Voorwoord van de voorzitter
2. Gegevens Stichting
 - a. Algemene gegevens
 - b. Bestuurssamenstelling
 - c. Contactgegevens
3. Verslag van het bestuur
 - a. Doelstelling
 - b. Activiteiten in 2020
 - c. Activiteiten in 2021
 - d. Beleid
4. Realisatie boekjaar 2020
5. Begroting boekjaar 2021
6. Verklaring Raad van Toezicht
7. Ondertekening

1. Voorwoord van de voorzitter

Het laatste jaar van onze bestuurstermijn was verwacht bewogen, en onverwacht onbewogen. Verwacht bewogen, omdat er veel geplande activiteiten plaatsvonden, de Stichting nieuwe mensen aantrok als publiek en partner, maar ook binnen onze gelederen nieuwe mensen geïnstalleerd werden; doordat er een nieuwe bundel uitkwam in de Zenobiareeks en er een gloednieuwe Zenobiabeurs uitgelooft werd. Onverwacht onbewogen, omdat vanwege de coronamaatregelen enkele van onze geplande activiteiten uitgesteld werden of louter digitaal toegankelijk waren, en doordat ook alle contacten binnen bestuur, Organiserend Comité en Reeksredactie plaatsvonden via beeldschermen, in plaats van met elkaar in één ruimte. De maatregelen die genomen werden vanwege het virus deden een extra beroep op ieders energie en uithoudingsvermogen, maar ook op ieders creativiteit.

Het afgelopen jaar voelde zwaarder dan eerdere bestuursjaren. Dat komt niet alleen door de onzekerheid die de steeds veranderende maatregelen met zich meebrachten, maar ook door het gebrek aan gezelligheid dat het gevolg was van die maatregelen. Vergaderingen houden en taken uitvoeren via een scherm zijn niet waar wij aan het einde van een dag naar uitkijken, en vormen een schril contrast met de vrolijke levendigheid en wederzijdse inspiratie die in vorige jaren over een tafel vol humus, olijven en kaas buitelden. Lezingen bleven interessant om bij te wonen, maar een gesprek na afloop met spreker of andere toehoorders dat leidt tot nieuwe inzichten of ideeën bleef uit. Je inzetten voor de Stichting kostte dit jaar soms meer energie dan het opleverde. Dat iedereen dat toch vol overgave gedaan heeft, en dat er nieuwe mensen klaarstaan om dat vol overgave te blijven doen, is niet alleen zeer prijzenswaardig, maar toont ook de niet-aflatende waarde van de Stichting in ongewone omstandigheden. Nieuwe ideeën die ook in dit jaar bedacht en uitgevoerd werden, tonen daarnaast hoe die waarden op zeer diverse wijze uitgedragen kunnen worden, ook onder ongewone omstandigheden.

In 2020 ging Stichting Zenobia in samenwerking met verschillende musea en op eigen initiatief over op digitale evenementen, en oogstte daarbij hogere kijkcijfers dan te begroten is voor de ruimtes waar de evenementen oorspronkelijk gepland zouden zijn. De overgang naar digitaal biedt ook duurzamere mogelijkheden voor initiatieven die bijdragen aan de doelstelling van de Stichting: naast de goed lopende gedrukte Zenobiareeks is er bijvoorbeeld gedacht aan het beginnen van een podcast, of het maken van korte videofragmenten die later terug te kijken zijn. Ondanks de digitale vorm waarin alle contacten sinds maart 2020 plaatsvonden, heeft de Stichting een nieuwe voorzitter van de Zenobiareeksredactie, een nieuwe voorzitter en diverse nieuwe leden van het Organiserend Comité en vier nieuwe bestuursleden gevonden. We zijn zeer verguld met het enthousiasme en de expertise van alle nieuw-geïnstalleerden. In mensen die onder deze uitzonderlijke omstandigheden hun inzet voor Stichting Zenobia tonen, kunnen wij niet anders dan veel vertrouwen hebben.

Dit jaarverslag is het laatste waarin wij als bestuur terugkijken op een jaar Stichting Zenobia – het vooruitkijken is voorbehouden aan het volgende bestuur. Het was mij een grote eer om de afgelopen jaren het bestuur van deze Stichting voor te zitten, en ik dank alle zittende bestuursleden voor hun inzet voor die Stichting. Graag had ik het einde en het begin van de bestuurstermijnen

feestelijk ingeluid zonder schermen als medium, maar als aanstaand lid van de Raad van Advies zal ik er heel graag op toezien dat dit digitale glas op Zenobia ook fysiek geheven wordt, zodra dat weer veilig kan.

Martje de Vries

Voorzitter

2. Gegevens stichting

a. Algemene gegevens

Naam: Stichting Zenobia

KvK-nummer: 34309831

RSIN-nummer: 819816590

b. Bestuurssamenstelling

Tot 1 januari 2021

Voorzitter: Martje de Vries

Secretaris: Michèle Meijer

Penningmeester: dr. Evelien Roels

Commissaris intern: Maurits de Leeuw (per 1 september 2019)

Publiciteit: Karin de Vries

Acquisitie: Thomas Hart

Bijzonder bestuurslid: dr. Johan Weststeijn

Per 1 januari 2021

Voorzitter: Maurits de Leeuw

Secretaris: Michèle Meijer

Penningmeester: Sven Betjes

Commissaris intern: Emma Huig

Publiciteit: Hilde Zwart

Commissaris extern (voorheen: acquisitie): Tim Vroegindeweij

Bijzonder bestuurslid: dr. Johan Weststeijn

c. Contactgegevens

Stichting Zenobia
Schoorlstraat 63
1024 PP Amsterdam

info@stichtingzenobia.nl
www.stichtingzenobia.nl

3. Verslag van het bestuur

a. Doelstelling

In het gebied rondom de Middellandse Zee is het nooit rustig geweest. Al duizenden jaren ontmoeten culturen en volkeren elkaar daar. Deze ontmoetingen liggen ten grondslag aan ontelbare culturele kruisbestuivingen, van oudheid tot heden en in alle aspecten van de samenleving: van religie tot recht en van techniek tot kunst, literatuur en muziek. De Stichting dankt haar naam aan Zenobia, de derde-eeuwse koningin van de Syrische woestijnstad Palmyra. Als historische figuur leeft zij voort in verschillende tradities in het Middellandse Zeegebied.

Stichting Zenobia wil in de eerste plaats een podium bieden voor de bestudering van de fluctuerende interacties en dynamische verbanden tussen de verschillende culturen rondom de Middellandse Zee. De voornaamste doelstelling van de Stichting is daarmee tweeledig: zij richt zich enerzijds op het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek, anderzijds op het overbrengen van de laatste inzichten naar een groter publiek, of in andere woorden: het verbinden van wetenschap en maatschappij. Een tweede doel van Stichting Zenobia is om tentoonstellingen en actueel werk van musici en kunstenaars een culturele en historische context te geven. Ten slotte wil Stichting Zenobia verbreding en verdieping bieden bij actuele oost-westverhoudingen.

b. Activiteiten in 2020

In 2020 heeft Stichting Zenobia de volgende activiteiten gerealiseerd:

21 februari | NILEPOP. The river like you have never experienced it before | Rijksmuseum van Oudheden

Ter ere van de internationale dag van de Nijl en als afsluiting van de Africa 2020 Workshop (Africa Studies Centre Leiden) organiseerde Stichting Zenobia in samenwerking met dr. Emanuele Fantini (IHE Delft Institute for Water Education) en het Rijksmuseum van Oudheden een avondsymposium met lezingen en optredens van onderzoekers en musici uit verschillende gebieden en landen die de rivier doorstroomt. We lieten zien hoe de Nijl en haar infrastructuur populaire cultuur in Egypte, Soedan en Ethiopië hebben geïnspireerd. Emanuele heeft deze avond ook opgenomen en is van plan om er een podcast van te maken. Het publiek dat we trokken met deze avond was diverser en gemiddeld jonger dan anders; wellicht doordat er mensen waren gekomen vanuit het congres, wellicht vanwege het sprekersaanbod, of vanwege de voertaal (Engels).

Toegang: gratis

Bezoekersaantal: ca. 80 personen

10 september | 5de Zenobialezing “Arachne en de Imams” door Prof. dr. David Rijser | livestream vanuit het Rijksmuseum van Oudheden

De vijfde Zenobialezing werd gehouden tijdens de Week van de Klassieken, die dit jaar volledig via livestream werd uitgezonden. Zo ook de Zenobialezing, waarin David Rijser liet zien hoezeer zowel

het Westen als de Arabische cultuur ieder op zijn eigen manier, maar veel broederlijker dan vaak wordt gedacht, de erfenissen van de klassieke oudheid heeft verwerkt.

Toegang: gratis

Bezoekersaantal: 410 personen (kijkcijfers doorgekregen van het RMO)

18 oktober | lezing “Van Oost naar West: Theophanu, de Sint Nicolaaskapel en wat de Byzantijnse prinses wél zag in Constantinopel, Ravenna en Aken” door dr. Mariëtte Verhoeven | livestream vanuit Museum Het Valkhof

Deze lezing werd samen met Museum Het Valkhof georganiseerd in het kader van de Maand van de Geschiedenis en 024Geschiedenis in Nijmegen. Dr. Mariëtte Verhoeven nam het publiek mee op de route die Theophanu van Oost naar West aflegde voordat ze uiteindelijk in 991 in de buurt stierf. In de tussentijd passeerden de gebouwen die Theophanu moet hebben gezien tijdens haar verblijf in Constantinopel, Ravenna en Aken en die van invloed moeten zijn geweest op de Nijmeegse Sint Nicolaaskapel. Het verhaal werd verbonden met het nieuwe initiatief van de Waalschilderingen (afbeeldingen van de Nijmeegse geschiedenis in de openbare ruimte), waarop Theophanu en de plekken die zij bezocht te zien zijn. De livestream van Het Valkhof was bijzonder mooi vormgegeven, de sprekers waren goed te zien en te verstaan, en de interactie met het publiek via de chat verliep levendig en goed.

Toegang: gratis

Bezoekersaantal: 107 personen

7 november | Boekpresentatie van “Jeruzalem, Jeroesjalajiem, Al-Quds: de heilige stad door de eeuwen heen | online (Zoom)

Op 7 november werd het zevende deel in de Zenobiareeks gepresenteerd, waarbij het eerste exemplaar werd aangeboden aan dr. Willemijn Waal, voormalig hoofdredacteur van de Reeksredactie. De redactie (Thomas Hart en dr. Josephine van den Bent) gaf een inleiding op het boek, gevolgd door een bijdrage door Tim Vreugdenhil (dominee en ondernemer) over Psalm 87 (over Jeruzalem). Daarna werd het eerste exemplaar digitaal aangeboden aan dr. Willemijn Waal, en was er gelegenheid tot vragen.

Toegang: gratis

Bezoekersaantal: ca. 50 personen

De jaarlijkse borrel waar partners en donateurs voor uitgenodigd worden zou plaatsvinden in aansluiting op de vijfde Zenobialezing die eerst op 2 april gepland stond (maar met de WvdK naar 10 september verplaatst werd). Vanwege de coronamaatregelen kon de jaarlijkse borrel dit jaar niet plaatsvinden.

Het Venetiëcongres stond gepland op 7 november. Wegens de coronamaatregelen is besloten het congres eenmalig te verplaatsen in de hoop dat het congres in het voorjaar 2021 tenminste in hybride vorm plaats zou kunnen hebben gehad. Inmiddels is het duidelijk dat het beter is om in te zetten op een mooie livestream voor dit congres.

Bezoekersaantallen

Het is opvallend dat de bezoekersaantallen van de activiteiten die via livestream werden uitgezonden hoger zijn uitvallen dan te verwachten zou zijn wanneer deze activiteiten fysiek hadden plaatsgevonden. Avond- en middagsymposia en Zenobialezingen in het RMO en het Valkhof trokken de afgelopen jaren tussen de 50 en 150 bezoekers. Vooral de online Zenobialezing van dit jaar, met 410 kijkers, ging hier ver overheen. Stichting Zenobia heeft dit jaar met haar activiteiten dan ook een groter publiek bereikt dan de afgelopen jaren.

c. Activiteiten in 2021

Voor 2021 staan in ieder geval de volgende activiteiten op het programma:

- 27 februari 2020, het 15de Zenobiacongres: “Van de Lagune tot de Levant: Venetië en het Oosten” (online)
- 31 maart, de 6de Zenobialezing, “Medea en het Oosten”, Prof. dr. Maarten de Pourcq, livestream vanuit het Rijksmuseum van Oudheden (online)
- 15 april, “De oudheid in zwart-wit? Een panel-discussie over inclusiviteit en diversiteit in de wereld van de Klassieken”, avondsymposium in de Week van de Klassieken met dit jaar als thema “Inclusieve Oudheid”, Paneldiscussie met dr. Miko Flohr, Ruwan van der Iest en Rosa van Gool, onder leiding van dr. Inger Kuin
- 30 oktober, het 16de Zenobiacongres over Jozef/Yusuf, zoon van Jacob/Yaqub: “De reizen van Jozef: hoe een 3000 jaar oud verhaal de wereldliteratuur veroverde” (zie onder *externe partners*)
- Publicatie van de bundel n.a.v. het 13de Zenobiacongres over Xerxes

d. Beleid

Organisatorisch

De huidige bestuurstermijn is ingegaan op 1 januari 2018 en loopt af op 31 december 2020. Gedurende deze termijn is Kristel Henquet aangesteld als *maître de bureau* en secretaris van de Essayprijs 2018 & Zenobiabeurs 2020. 31 december zwaaien af: Martje de Vries (voorzitter); dr. Evelien Roels (penningmeester); Karin de Vries (publiciteit) en Thomas Hart (acquisitie).

Maurits de Leeuw en Michèle Meijer nemen zitting in het volgende bestuur als respectievelijk voorzitter en secretaris. Aan het begin van de zomer zijn vacatures verspreid om nieuwe bestuursleden te werven. Voor iedere vacante positie werd een sollicitatiecommissie samengesteld bestaande uit het huidige bestuurslid aangevuld met Maurits dan wel Michèle. Uit de sollicitatieprocedure zijn uiteindelijk vijf geschikte kandidaten naar voren gekomen, waarna aan één van hen het voorzitterschap van het OC is aangeboden (Fenno Noij). Hoewel het huidige bestuur zeer blij is met de samenstelling van het toekomstige bestuur, had het bestuur een grotere respons op de vacatures verwacht. Omdat er erg veel tijd en aandacht is besteed aan het verspreiden van de vacatures vragen we ons af hoe dit komt. Mogelijk schrikt de bestuurstermijn van drie jaar mensen af. Het toekomstige bestuur zal op tijd na moeten denken over hoe de kans op een grotere respons op vacatures voor de daaropvolgende termijn kan worden vergoot.

Het toekomstige bestuur zal bestaan uit: Maurits de Leeuw (voorzitter); Michèle Meijer (secretaris); Sven Betjes (penningmeester); Emma Huig (commissaris intern); Tim Vroegindeweij (commissaris extern); Hilde Zwart (publiciteit) en dr. Johan Weststeijn (bijzonder bestuurslid). Kristel legt haar functie neer als *maître de bureau* maar blijft aan de Stichting verbonden als secretaris van de Zenobiabeurs (zie onder *Zenobiabeurs*). Haar taken worden overgenomen door de secretaris van het bestuur. Met het oog op eenvormigheid met de titel “commissaris intern” wordt de titel acquisitie per 1 januari vervangen door “commissaris extern”. Acquisitie blijft uiteraard wel onderdeel van de portefeuille van de commissaris extern, die naast het verwerven van fondsen ook zorg draagt voor contacten met niet-financiële samenwerkingsverbanden.

De huidige bestuurstermijn van de leden van de Raad van Toezicht loopt van juli 2019 tot en met juli 2022. De Raad van Toezicht bestaat uit Prof. dr. Maaïke van Berkel (voorzitter), dr. Floris van den Eijnde en Victor Broers. Gezamenlijk treffen zij het bestuur eens per jaar om het jaarverslag van inhoudelijk commentaar te voorzien.

De Raad van Advies bestaat nu uit Raphael Hunsucker en dr. Janric van Rookhuijzen. Per 1 januari 2021 zal de Raad van Advies versterkt worden door Martje de Vries. De leden van de Raad van Advies kunnen zowel gezamenlijk als individueel door het bestuur om advies worden gevraagd. Ook kunnen de leden zowel gezamenlijk als individueel het bestuur van (ongevraagd) advies voorzien. Gezamenlijk treffen zij het bestuur minstens eens per jaar. Dit is voor het bestuur moment van reflectie, en een mogelijkheid om na te denken over langere termijnplannen voor de Stichting.

In februari 2020 is een vacature verspreid om een nieuwe voorzitter te werven als vervanging voor Siward Tacoma. De sollicitatiecommissie bestond uit Siward en Maurits de Leeuw. Een nieuwe voorzitter is toen gevonden in Tim Vroegindeweij. Per 1 januari 2021 draagt Tim het stokje over aan Fenno Noij. Het Organiserend Comité bestaat per 1 januari 2021 uit Fenno Noij (vz.), Arjan Breukel, Merel van Gulik, Emma Huig, Maurits de Leeuw, Michèle Meijer, Pim Möhring, Lieke Rademakers, Tim Vroegindeweij, Ivo Wolsing en Hilde Zwart. Het OC is voornamelijk actief in de organisatie van het jaarlijkse congres. Ieder jaar wordt bij aanvang van de organisatie van het congres een nieuw OC samengesteld. Bestaande leden van het OC kunnen dan aangeven of ze aan willen of niet. Indien nodig worden nieuwe leden geworven door de voorzitter.

In februari is ook een vacature verspreid voor de vacante positie van het hoofdredacteurschap van de Reeksredactie. De sollicitatiecommissie bestond uit dr. Willemijn Waal (voormalig voorzitter), dr. Janric van Rookhuijzen, en Martje de Vries. Er is een nieuwe hoofdredacteur gevonden in dr. Inger Kuin. De Reeksredactie bestaat nu sinds 1 april 2020 uit: dr. Inger Kuin, Raphael Hunsucker, dr. Johan Weststeijn, Mirte Liebrechts en Maurits de Leeuw (secretaris).

Dit jaar is de Zenobiabeurs in het leven geroepen en voor het eerst toegekend (zie onder *Zenobiabeurs*). Om de beoogde verscheidenheid aan aanvragers en eindproducten van de beurs te reflecteren is de jury van de Essayprijs (die met de Zenobiabeurs komt te vervallen) deels vervangen en aangevuld. De jury bestaat nu uit: Prof. dr. Eric Moormann (vz.), Prof. dr. Maaïke van Berkel, Ilse Frech, Abed Manla, dr. Daniel Soliman, dr. Johan Weststeijn, Kristel Henquet (secretaris).

Ideologisch

In het vorige jaarverslag (2019) constateerden wij dat het oorspronkelijke doel van de Stichting om academici (in het bijzonder classici en oudhistorici), studenten en het bredere publiek meer (of überhaupt) over oost-westrelaties na te laten denken inmiddels achterhaald is. We hebben ons toen daarom als doel gesteld om in 2020 nieuwe doelstellingen te formuleren en na te denken over hoe

we onze activiteiten hierop aan laten sluiten. Concreet heeft dit geleid tot een nieuwe visiestuk, te lezen op onze website (<https://www.stichtingzenobia.nl/stichting/>), en tot het fuseren van de voormalige Essayprijs en de Reisbeurs tot de Zenobiabeurs. Zie voor een toelichting van de nieuwe Zenobiabeurs onder het kopje *Zenobiabeurs*. De belangrijkste punten van de nieuwe visie zijn als volgt:

- Gezien de recente wetenschappelijke ontwikkelingen binnen Oudheidstudies, archeologie enz. willen we meer nadruk leggen op “kruisbestuivingen en interconnectiviteit” in en rond het Mediterrane bekken in plaats van de “oost-westdichotomie”.
- Daarnaast willen we ons meer richten op hoe we wetenschappelijk onderzoek toegankelijk kunnen maken voor een (nog) groter, diverser publiek, bijv.:
 - door meer aansluiting op actuele maatschappelijke discussies over culturele en historische identiteit, waarin de “oost-west” tegenstelling vaak een rol speelt;
 - door tentoonstellingen en actueel werk van musici en kunstenaars een culturele en historische context geven (met afzonderlijke activiteiten of als onderdeel van bijv. het jaarlijkse congres);
 - en—n.a.v. het richten op culturele interacties rond het Mediterrane bekken in plaats van oost vs. west—door ook aandacht te geven aan andere oriëntaties op de windroos.

Met het Nijlcongres werd in 2019 al een begin gemaakt met behalen van bovenstaande doelen. De spin-off van dat Nijlcongres trok een diverser publiek, en dat komt mogelijk door een diverser aanbod van sprekers en musici en Engels als voertaal. Het zou ook kunnen dat de aansluiting bij de actualiteiten (in dit geval de ophef rondom de nieuwe Nijldam in Ethiopië die veel in het nieuws was) een ander publiek heeft getrokken. De aansluiting bij de actualiteiten beogen we ook voor het Venetiëcongres. Daarbij zal eveneens waterproblematiek aan de orde zijn, en de bedreiging van cultureel erfgoed (in het geval van Venetië ook door massatoerisme).

De Stichting wordt steeds vaker benaderd door wetenschappers en verschillende organisaties (bijv. VGN Kleio) met samenwerkingsverzoeken (zie onder *externe partners*). In het vorige jaarverslag werd al genoemd dat de bestuursleden een toename in de werkdruk ervaren, o.a. door jaarlijks terugkerende evenementen naast de organisatie van het congres en de dagelijkse bestuurstaken. Zonder de bedoeling hiermee de volledige regie uit handen te geven is het bestuur dit jaar begonnen met de organisatie van twee evenementen in 2021 waarbij een niet-bestuurslid congresmeester is. Dr. Inger Kuin neemt de organisatie en moderatie op zich van een avondsymposium in de Week van de Klassieken en dr. Annachiara Raia is congresmeester van het volgende Zenobiacongres. De bestuursleden die nog een termijn aanblijven zijn nauw bij de organisatie van deze evenementen betrokken. Er zal in de loop van 2021 worden geëvalueerd of deze werkwijze tot minder werkdruk leidt, alsmede hoe het bestuur met een dergelijke werkwijze kan garanderen dat de scope van de Stichting niet “verwatert”.

Zenobiabeurs

Het bestuur heeft de Essayprijs afgeschaft. De Essayprijs (zie ook boven onder *ideologisch*) was oorspronkelijk bedoeld om meer mensen bekend te maken met oost-westrelaties, niet alleen middels de uitreiking zelf maar ook middels het verspreiden van de call. Nu er tot onze vreugde steeds meer mensen over dit thema schrijven, is het bestuur van mening dat met de verschuiving van de doelstelling ook het begrote bedrag voor de Essayprijs beter op een andere manier besteed kan worden (zie onder *ideologisch*). Tevens leek een beloning voor al verricht werk ietwat in strijd met onze doelstelling, waarin immers staat dat de Stichting de bestudering van oost-westrelaties wil

bevorderen, en niet belonen. Een geldbedrag uitloven voor een nog uit te voeren project leek dus beter te passen bij de doelstelling van de Stichting. Er is daarom besloten om het geld voor de Reisbeurs en de Essayprijs samen te nemen en eenmaal per twee jaar onder de noemer van de “Zenobiabeurs” uit te keren. De call voor de Zenobiabeurs is geschreven door Kristel Henquet en Martje de Vries en is te vinden op onze website (<https://www.stichtingzenobia.nl/activiteiten/zenobiabeurs/>). Naar aanleiding van de nieuwe beurs is een nieuwe jury samengesteld (zie onder *organisatorisch*). De Zenobiabeurs is dit jaar voor het eerst uitgelooft. De procedure van het moment van de publicatie van de call tot bekendmaking van de winnaars is geleid door Kristel als secretaris van de jury. De call heeft geleid tot maar liefst 14 aanvragen, terwijl er voor de Reisbeurs de afgelopen jaren telkens maar enkele aanvragen binnenkwamen. Vanwege de gelijke geschiktheid van twee van die aanvragen heeft de jury besloten om de beurs tussen twee projecten te verdelen: aan Simon Mulder, voor het maken van een podcast; en aan Neil van der Linden, voor het organiseren van een filmfestival. Meer informatie over de projecten en het oordeel van de jury is te vinden in het juryrapport, dat gepubliceerd is op onze website.

Digitaal

De sociale media (Facebook en Instagram) zijn actief beheerd door het bestuurslid Publiciteit, Karin de Vries. De zichtbaarheid van Stichting Zenobia op sociale media heeft als doel een jonger publiek aan te spreken. Ook kan er via sociale media frequenter en op informeler niveau contact worden gemaakt en gehouden met externe partners. Karin heeft daarnaast de website up-to-date gehouden en regelmatig de nieuwsbrief (Gazette) verstuurd aan mensen die zich daarvoor ingeschreven hebben.

Sinds het einde van 2018 kan men boeken uit de Zenobiareeks bestellen via de online boekwinkel op de website. Vooral sinds de publiciteitscampagne door Karin op sociale media naar aanleiding van de publicatie van de Jeruzalembundel loopt de verkoop goed.

Dit jaar is de zichtbaarheid van Stichting Zenobia op sociale media groter geworden omdat verschillende vacatures en de call voor de Zenobiabeurs door middel van social media posts, advertentiekosten, en het persoonlijk aanschrijven van vele organisaties door Karin zeer wijd verspreid zijn.

Het is onze wens om de evenementen in 2021 zoveel mogelijk hybride plaats te laten vinden. Veel mensen zullen zelfs als het weer mag niet meteen fysiek een evenement willen bezoeken. Daarnaast denken we met een livestream een groter publiek te kunnen bereiken dan met alleen fysieke bezoekers.

Reisbeurs

Stichting Zenobia begrootte jaarlijks een bedrag van 250 euro voor de Reisbeurs, toe te kennen aan een jonge onderzoeker voor een reis ter ondersteuning van zijn of haar onderzoek. Er is dit jaar besloten de Essayprijs en de Reisbeurs te fuseren (zie boven onder *Zenobiabeurs*). Er zal dus in de toekomst geen reisbeurs meer uitgelooft worden. Dat betekent tevens dat ook aanvragen voor een reis met een Zenobiësk doel en eindproduct in aanmerking komen voor de Zenobiabeurs.

Donateurscontacten

Het bestuurslid acquisitie zal een voorstel doen aan het nieuwe bestuur voor een aantal manieren om vaste donateurs te bedanken voor hun steun. Twee ideeën zijn bijvoorbeeld 1) om de

tweejaarlijkse publicaties van de Zenobiareeksredactie in het blad van VGN Kleio ook naar de donateurs te sturen en 2) om donateurs de mogelijkheid te geven een introducé(e) met korting mee te nemen naar het jaarlijkse congres. Het huidige systeem is wat ouderwets, en aan nieuwe ideeën van een nieuw bestuur toe.

Externe partners

Er lopen formele sponsor- en samenwerkingscontracten met het Taalhuis, Ex Oriente Lux en het Nederlands Klassiek Verbond. De bestuursleden acquisitie en publiciteit hebben dit jaar goede contacten onderhouden met Labrys Reizen, Roma Aeterna, Vereniging Classici Nederland, en het Nederlands Instituut voor het Nabije Oosten. Labrys Reizen heeft vanwege de financiële moeilijkheden in verband met de coronamaatregelen helaas besloten om hun jaarlijkse sponsoring van de Stichting voorlopig niet voort te zetten. Wel spraken ze de intentie uit om de sponsorconstructie weer te willen instellen zodra hun financiële situatie dat wel weer toestaat. We begrijpen dat besluit volledig en onderhouden in de tussentijd goede contacten met de organisatie. De samenwerking met het Rijksmuseum van Oudheden is dit jaar (nog) sterker geworden door de gezamenlijke organisatie van de Zenobialezing in de Week van de Klassieken en de voorbereiding van een avondsymposium in de Week van de Klassieken van komend jaar. Ten slotte zijn we blij dat Museum het Valkhof ons voor het tweede jaar op rij uitgenodigd heeft om een lezing in het museum te organiseren, dit jaar in het kader van 024Geschiedenis.

Nu het Venetiëcongres online plaats zal vinden door middel van livestream, zal er geen Bazaar zijn waarop we onze sponsors normaal gesproken een kraampje aanboden. We zullen daarom zowel met de vaste sponsors als gelegenheidssponsors individueel afspraken moeten maken over wat de Stichting nu tegenover hun subsidie kan stellen, zoals bijv. “zendtijd” of extra digitale zichtbaarheid van hun logo’s.

Er zijn dit jaar ook nieuwe samenwerkingen bijgekomen, bijna allemaal door verzoeken van externe partners. Bijna alle verzoeken zijn toe te schrijven aan de vergroting van de online zichtbaarheid van de Stichting dit jaar (zie onder *digitaal*). In ruil voor publiciteit voor de series over Rome en Egypte heeft National Geographic beloofd een review aan de Jeruzalembundel te wijden in de *Historia*. Naar aanleiding van het Venetiëcongres zijn twee nieuwe sponsors aangetrokken, Dante Alighieri en Poorters van Venetië. Het tijdschrift Kleio van de Vereniging van docenten geschiedenis en staatsinrichting in Nederland (VGN) heeft toenadering gezocht wat er toe geleid heeft dat de Zenobiareeksredactie vanaf dit najaar tweejaarlijks een publicatie verzorgd. In het najaar 2020 betrof dit een *teaser* van de Jeruzalembundel. We zijn er dit jaar nog niet aan toe gekomen om in te gaan op twee veelbelovende verzoeken om samenwerking, van het Nederlands Instituut te Istanbul en de Islamitische Studentenvereniging Amsterdam.

Ten slotte zijn we dit jaar begonnen met het organiseren van het Zenobiacongres van 2021 naar aanleiding van het idee van dr. Annachiara Raia (African Studies Centre), al kort genoemd in het vorige jaarverslag (2019), van een congres rond het verhaal van Jozef zoon van Jacob, o.a. bekend van de Bijbel en de Koran. Annachiara doet zelf o.a. onderzoek naar 19de-eeuwse manuscripten uit Kenia met een gedicht over Jozef in het Swahili en schrijft een boek getiteld “Re-writing Yusuf”. Het onderwerp is zo veelzijdig dat we besloten hebben haar te vragen of we het volgende congres aan Jozef mogen wijden en of zij congresmeester wil zijn, waar ze positief op heeft gereageerd. Het congres zal plaatsvinden binnen de programmering van het “Huis van alle Talen” in de Openbare Bibliotheek Amsterdam (locatie Oosterdok bij Centraal), in de theaterzaal en zal ook worden uitgezonden via livestream.

4. Realisatie boekjaar 2020

Realisatie 2020: Uitgaven

UIT: Omschrijving	realisatie	begroot bedrag
Activiteiten	160,90 €	5.250,00 €
Zenobialezing/WvdK	45,95 €	50,00 €
Nileday RMO	14,95 €	50,00 €
Valkhof lezing	50,00 €	50,00 €
Boekpresentatie Jeruzalem	50,00 €	50,00 €
Boekpresentatie Xerxes	- €	50,00 €
Zenobiacongres	- €	5.000,00 €
Premiën	1.000,00 €	950,00 €
Zenobiabeurs	1.000,00 €	950,00 €
Zenobiareeks	5.253,17 €	2.980,00 €
incidentele aanschaf	234,00 €	500,00 €
Verzendkosten	239,17 €	30,00 €
Uitgave boeken (Jeruzalem)	3.000,00 €	1.250,00 €
Vertaling (Engels) CIM uit vertaalfonds	- €	1.200,00 €
Proofreading & transcriptie Jeruzalem	1.780,00 €	- €
Promotiemateriaal & publiciteit	39,43 €	100,00 €
publiciteit	39,43 €	100,00 €
Vaste lasten voorzieningen	281,19 €	400,00 €
Bankrekening	216,33 €	200,00 €
Webhosting	59,82 €	200,00 €
Mollie	5,04 €	- €
Bestuurskosten	522,61 €	944,00 €
vergaderingen	165,86 €	240,00 €
vergadering Raad van Toezicht	212,20 €	200,00 €
onvoorziene kosten (5%)	144,55 €	504,00 €
TOTAAL UITGAVEN	7.257,30 €	10.624,00 €

Realisatie 2020: Inkomsten

IN: omschrijving	realisatie	begroot bedrag
Sponsoring	- €	600,00 €
Labrys Reizen	- €	600,00 €
Zenobiareeks	3.828,00 €	1.600,00 €
Verkoop boeken	478,00 €	400,00 €
Vertaalfonds CIM	- €	1.200,00 €
Fondsen Jeruzalembundel	3.350,00 €	- €
Activiteiten	- €	5.500,00 €
15e Zenobiacongres	- €	5.500,00 €
Donaties	1.275,00 €	1.440,00 €
Donateurs	1.275,00 €	1.200,00 €
Vergaderfonds	- €	240,00 €
Rente & vermogen	1.000,00 €	1.000,00 €
Rente spaarrekeningen	- €	- €
Overboeking van spaarrekening naar lopende rekening	1.000,00 €	1.000,00 €
TOTAAL INKOMSTEN	6.103,00 €	10.140,00 €

Reëel resultaat:	€ -1.154,30
------------------	-------------

Balans Bezittingen	<u>01.01.21</u>
Boeken Zenobiareeks	2.788,00 €
Spaarrekening	15.004,65 €
Bankrekening	4.742,03 €
Contant geld	173,00 €
	22.707,68 €

Korte toelichting op de realisatie van 2020:

De Stichting heeft in 2020 ruim duizend euro verlies gedraaid als gevolg van de coronacrisis:

- Zo is de sponsoring van Labrys (jaarlijks 1200 euro) weggevallen en kon het congres (waar doorgaans winst op wordt gemaakt) niet doorgaan. Bovendien heeft de Stichting veel kosten gemaakt voor het versturen van de boeken; normaliter vindt de grootste verkoop tijdens de jaarlijkse congressen plaats.
- De Stichting heeft om uiteenlopende redenen nog veel spaargeld staan – dit zou de komende jaren kunnen worden gebruikt om het gat in de begroting te dichten. Dit is echter geen structurele oplossing.

Inkomsten

- Het vertaalfonds CIM was een initiatief van dr. D. Burgersdijk opgezet in 2019, dat hij zelf via de Stichting financierde. In 2020 zijn de betalingen gestopt, maar er zijn ook geen kosten gemaakt.
- Het vergaderfonds werd gevoed door een maandelijkse donatie van een gulle donateur. Die is per 1 januari 2020 echter (zonder bericht, vandaar de vermelding op de begroting) stopgezet.

5. Begroting 2021

Begroting 2021: Uitgaven

Omschrijving		UIT
Activiteiten		10.225,00 €
Zenobialezing		50,00 €
Valkhof Museum		50,00 €
Week van de Klassieken		75,00 €
Boekpresentatie Xerxes		50,00 €
Zenobiacongres: Venetië		5.000,00 €
Zenobiacongres: Jozef		5.000,00 €
Premiën		1.000,00 €
Zenobiabeurs		1.000,00 €
Zenobiareeks		1.550,00 €
incidentele aanschaf		500,00 €
Verzendkosten		50,00 €
Uitgave boeken		1.000,00 €
Promotiemateriaal & publiciteit		100,00 €
Publiciteit		100,00 €
Vaste lasten voorzieningen		320,00 €
Bankrekening		200,00 €
Izettle en Mollie		20,00 €
Webhosting		100,00 €
Bestuurskosten		1.079,75 €
Vergaderingen		200,00 €
Donateursborrel		200,00 €
Onvoorziene kosten (5%)		679,75 €
TOTAAL UITGAVEN		14.274,75 €

Begroting 2021: Inkomsten

Omschrijving	IN
Sponsoring	- €
-	- €
Zenobiareeks	500,00 €
Verkoop boeken	500,00 €
Activiteiten	10.000,00 €
Zenobiacongres: Venetië	5.000,00 €
Zenobiacongres: Jozef	5.000,00 €
Donaties	1.300,00 €
Vrienden, begunstigers, patronen	1.300,00 €
Rente & vermogen	2.000,00 €
Rente spaarrekeningen	- €
Overboeking van spaar- naar lopende	2.000,00 €
TOTAAL INKOMSTEN	13.800,00 €

TOTAAL TEKORT OP DE BEGROTING: - € 474,75

Korte toelichting op de begroting van 2021:

De Zenobiabeurs is voor het eerste uitgereikt in 2020 en staat in principe weer gepland voor 2022. Eind vorig jaar is bij het oude en nieuwe bestuur (in overleg met de secretaris van de jury van de Zenobiabeurs) echter het idee ontstaan om—gezien het zware weer waarin de culturele sector vanwege de coronacrisis verkeert—de Zenobiabeurs in 2021 eenmalig *jaarlijks* uit te reiken. Zoals aan het tekort op de begroting te zien is, zal hiervoor geld uit onze spaarpot gehaald moeten worden. Er is in de afgelopen jaren een stevige buffer opgebouwd, waardoor het uitreiken van een extra Zenobiabeurs ons waarschijnlijk niet meteen in financiële problemen zal brengen. Om hier zeker van te zijn, zal de nieuwe penningmeester het voorstel eerst nog eenmaal financieel onderzoeken voordat tot definitief besluit wordt overgegaan.

6. Verklaring Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is zeer enthousiast over de activiteiten die het bestuur het afgelopen jaar heeft georganiseerd. De COVID-19 crisis die uiteraard ook roet in het eten heeft gegooid van een reeks activiteiten die het bestuur gepland had, heeft ook nieuwe positieve ervaringen opgeleverd. Vorig jaar op de jaarvergadering sprak het bestuur met de Raad van Toezicht over mogelijke digitale manieren om nieuwe doelgroepen te bereiken. De crisis dit jaar heeft het experimenteren met die mogelijkheden versneld. Verschillende activiteiten hebben online doorgang gevonden en werden goed bezocht. De Raad van Toezicht zou het dan ook een goed idee vinden om een aantal activiteiten, ook als straks de COVID-19 crisis voorbij is, toch online te blijven aanbieden. Omdat online activiteiten voor bepaalde groepen juist ook laagdrempelig zijn, is het goed mogelijk dat daarmee blijvend nieuwe groepen, jongeren/studenten, getrokken kunnen worden. Ook het Venetië congres dat uiteindelijk digitaal plaatsvond was een groot succes.

De Raad van Toezicht is ook zeer te spreken over de aanscherping van de doelstelling van de stichting als “kruisbestuivingen en interconnectiviteit” in en rond het Mediterrane bekken in plaats van de “oost-westdichotomie”. Zeker ook de achterliggende gedachte om hiermee een breder en diverser publiek aan te spreken wordt van harte ondersteund door de Raad van Toezicht. De Zenobiaprijs is een mooi voorbeeld van deze nieuwe doelstelling. De vele aanvragers uit diverse hoek (journalisten, musici, organisatoren van culturele festivals, woordkunstenaars etc.) die eerder nog niet hun weg naar Zenobia vonden en via deze prijs wel, laten zien dat met die prijs en met die nieuwe doelstelling ook echt een nieuw en diverser publiek is bereikt.

De Raad van Toezicht heeft de begroting bestudeerd en goed bevonden. We steunen het voorstel van het bestuur om ook komend jaar de Zenobiaprijs uit te reiken, gezien de problemen in de culturele sector door COVID-19, ook al betekent dit dat hiervoor de spaarpot van de stichting moet worden aangesproken. Tegelijkertijd adviseert de Raad van Toezicht het bestuur om het (kleine) begrotingstekort zoals dat in 2020 gerealiseerd werd en voor 2021 voorzien is voor de komende jaren te dichten door blijvend hard in te zetten op het werven van (nieuwe) fondsen en donaties. De vrijwillige bijdrage aan het online congres over Venetië was daar al een mooi nieuw voorbeeld van.

Namens de Raad van Toezicht,

Maaïke van Berkel (voorzitter)

7. Ondertekening

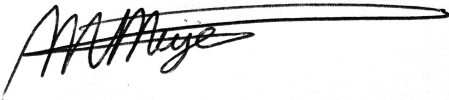
Martje de Vries

Voorzitter van het bestuur van de Stichting Zenobia

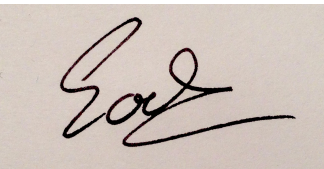
Maaike van Berkel

Voorzitter van de Raad van Toezicht van de Stichting Zenobia

Michèle Meijer

Secretaris van het bestuur van de Stichting Zenobia

Evelien Roels

Penningmeester van het bestuur van de Stichting Zenobia